



Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

**la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)
(nr.310 din 21.09.2023), II lectură**

Comisia economie, buget și finanțe în contextul avizelor prezentate de Comisiile parlamentare, Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului, amendamentele deputatului Radu Marian, a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare), inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Proiectul de lege derivă din prevederile Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din acquis (PA33), acțiunea nr.9.4; Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (PAG2023), acțiunea nr.2.41 și punctului 25 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare.

Obiecțiile, propunerile și amendamentele înaintate la proiectul de lege, precum și rezultatele examinării acestora sunt expuse în Sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, parte componentă a raportului.

Proiectul de lege redactat se anexează la prezentul raport.

În urma dezbaterii proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor săi, propune adoptarea proiectului de lege în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Valentina MANIC
Vicepreședinta Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297–300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2:

după noțiunea „Abatere gravă” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„Administrator al unei infrastructuri a pieței financiare – persoană juridică care stabilește regulile de funcționare a unei infrastructuri a pieței financiare și este responsabilă de operarea infrastructurii.”

după noțiunea „Asistență de lichiditate în situații de urgență” se introduc două noțiuni noi cu următorul cuprins:

„Aranjament de plată – set de funcționalități operaționale care sprijină consumatorii de servicii de plată în utilizarea instrumentelor de plată electronică și includ: inițierea de transferuri de fonduri și stocarea sau înregistrarea credențialelor sau a informațiilor referitoare la deținătorul instrumentului de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria aranjamentelor de plată sunt incluse portofelele electronice.

Autoritate de guvernanță – persoană juridică care stabilește regulile de funcționare a unei scheme sau a unui aranjament de plată.”

după noțiunea „Creanță” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*Emitent de instrumente de plată* – prestator de servicii de plată care emite și pune la dispoziția deținătorului un instrument de plată electronică, în baza unui contract încheiat cu deținătorul.”

la noțiunea „Infrastructură a pieței financiare”, cuvântul „operatorul” se substituie cu cuvântul „administratorul”;

după noțiunea „Infrastructură a pieței financiare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*Monitorizare* – în sensul capitolului VI¹, funcție a Băncii Naționale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată, precum și evitarea riscului sistemic.”

după noțiunea „Ordonanță” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*Schemă de plată* – set de reguli formale, standardizate și comune care permit transferul de fonduri prin intermediul unui instrument de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria schemelor de plată sunt incluse schemele de plăți cu cardul, schemele de remiteri de bani și schemele de plată cu instrumente de plată.”

2. La articolul 5 alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) constituie, reglementează, licențiază, autorizează, administrează, monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată în scopul promovării funcționării sigure și eficiente ale acestora și pentru a evita riscul sistemic;”.

3. Denumirea capitolului VI¹ va avea următorul cuprins:

**„Capitolul VI¹
INFRASTRUCTURILE PIEȚEI FINANCIARE, SCHEMELE,
ARANJAMENTELE ȘI INSTRUMENTELE DE PLATĂ”.**

4. Articolul 49¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 49¹.** Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova

(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.

(2) Activitatea de monitorizare constă în:

- a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice;
- b) evaluarea informațiilor obținute;
- c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și a unor sancțiuni.

(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării infrastructurilor pieței financiare, a schemelor, a aranjamentelor și a instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:

- a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, a schemelor, a aranjamentelor și a instrumentelor de plată;
- b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernare a schemelor și a aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);
- c) să adopte acte normative care stabilesc cerințe față de emitenții instrumentelor de plată în legătură cu emiterea și gestiunea acestor instrumente;
- d) să solicite și să primească informații și rapoarte de la administratorii infrastructurilor pieței financiare, de la autoritățile de guvernare a schemelor și a aranjamentelor de plată, de la participanții la acestea;
- e) să efectueze controlul asupra activității administratorilor infrastructurilor pieței financiare, a autorităților de guvernare a schemelor și a aranjamentelor de plată, a participanților la acestea;
- f) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată și participanții la oricare dintre acestea.”

5. La articolul 49², cuvântul „institue” se substituie cu cuvântul „constituie”, iar după cuvintele „reglementează activitatea” se introduce textul „, monitorizează”.

6. Legea se completează cu articolele 49⁴ – 49⁶ cu următorul cuprins:

„Articolul 49⁴. Licențierea administratorilor infrastructurilor pieței financiare

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o infrastructură a pieței financiare pe teritoriul Republicii Moldova înaintea Băncii Naționale o cerere de licențiere, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de licențiere se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de administratorul infrastructurii pieței financiare și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;

b) cerințe generale privind guvernanța administratorului infrastructurii pieței financiare;

c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor;

d) cerințe pentru gestionarea riscurilor financiare (riscul de lichiditate, riscul de credit, riscul general de afacere, riscul de garantare, riscul privind marjele, riscul de decontare finală, riscul privind decontarea fondurilor, riscul privind livrarea fizică a instrumentelor financiare, riscul privind gestionarea instrumentelor financiare, riscul privind segregarea și portabilitatea, riscul de custodie și de investiție);

e) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;

f) cerințe privind criteriile de acces și participare, inclusiv participarea pe niveluri;

g) cerințe aplicabile conexiunilor între infrastructurile pieței financiare;

h) cerințe privind eficiența și eficacitatea activității infrastructurii pieței financiare;

i) cerințe privind procedurile și standardele de comunicare și privind transparența regulilor, a procedurilor și a comisioanelor infrastructurii pieței financiare;

j) cerințe privind situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către participanții la infrastructura pieței financiare.

(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare pentru

evaluarea respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de licențiere, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii licenței de operare a infrastructurii pieței financiare.

(7) Banca Națională emite licența numai dacă este pe deplin convinsă că administrarea infrastructurii pieței financiare este sigură, completă, eficace, stabilă în timp, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra funcționării sigure și eficiente a infrastructurii în cauză, asupra participanților la infrastructură și asupra sistemelor cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Administratorii infrastructurilor pieței financiare trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de valabilitate a licenței.

Articolul 49⁵. Autorizarea autorităților de guvernanță a schemelor sau aranjamentelor de plată

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o schemă sau aranjament de plată pe teritoriul Republicii Moldova înaintează Băncii Naționale o cerere de autorizare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile autorităților de guvernanță a schemelor/aranjamentelor de plată, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de autorizare se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de autoritatea de guvernanță a schemei/aranjamentului de plată și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;

b) cerințe generale privind guvernanța autorităților de guvernanță a schemelor/aranjamentelor de plată;

c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor asociate schemelor sau aranjamentelor de plată;

d) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;

e) cerințe privind criteriile de acces și de participare;

f) cerințe privind eficiența și eficacitatea schemei sau aranjamentului de plată;

g) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor stabilite în aplicarea schemei sau aranjamentului de plată.

(3) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la cererea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare pentru evaluarea respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind autorizarea sau refuzul emiterii autorizării de operare a schemei sau a aranjamentului de plată.

(7) Banca Națională emite autorizarea numai dacă este pe deplin convinsă că administrarea schemei sau a aranjamentului de plată este sigură, eficace, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra participanților la schema sau aranjamentul de plată, asupra funcționării sigure și eficiente a sistemelor de plăți, a instrumentelor de plată, cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Autoritatea de guvernanță a schemei sau aranjamentului de plată trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de activitate.

Articolul 49⁶. Retragerea autorizației autorităților de guvernanță a schemelor sau aranjamentelor de plată

(1) Banca Națională poate retrage autorizația eliberată autorităților de guvernanță a schemelor/aranjamentelor de plată în cazul în care autoritatea de guvernanță:

(a) nu începe activitatea în termen de 24 de luni de la data eliberării autorizației;

(b) renunță în mod explicit la autorizație sau nu a prestat niciun serviciu și nu a desfășurat nicio activitate în ultimele 6 luni;

- (c) a obținut autorizația prin declarații false sau prin alte mijloace ilicite;
- (d) nu mai îndeplinește condițiile în care i-a fost acordată autorizația și nu a luat măsurile de remediere solicitate de Banca Națională într-un termen prestabilit.

(2) În cazul lichidării benevole sau al încetării activității sale, autoritatea de guvernănanță a schemei/aranjamentului de plată este obligată, cu cel puțin 30 de zile înainte de data preconizată pentru luarea hotărârii privind lichidarea benevolă sau încetarea activității, să solicite retragerea autorizației. Banca Națională, în termen de 60 de zile de la recepționarea solicitării de retragere a autorizației, hotărăște cu privire la retragerea autorizației, după ce s-a încredințat că autoritatea de guvernănanță:

- a) dispune de un plan de încetare a activității, fără prejudicierea intereselor participanților la schemă/aranjament și ale utilizatorilor de servicii de plată;
- b) va asigura executarea integrală și în termen a obligațiilor sale privind operațiunile procesate.

(3) Hotărârea privind retragerea autorizației intră în vigoare la data adoptării.

(4) Hotărârea motivată a Băncii Naționale privind retragerea autorizației se comunică în scris autorității de guvernănanță a schemei/aranjamentului de plată respective.

(5) Autoritatea de guvernănanță a schemei/aranjamentului de plată este obligată, în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a autorizației, să depună la Banca Națională autorizația retrasă.”

7. Articolul 75, alineatul (1) se completează cu literele c¹⁾ și d¹⁾ cu următorul cuprins:

„c¹⁾ aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii conform art. 49¹ alin. (3) lit. f) în mărime de la 10 000 de lei la 600 000 de lei;”

„d¹⁾ suspendarea sau excluderea unui participant de la una sau mai multe infrastructuri ale pieței financiare, scheme sau aranjamente de plată;”.

8. La articolul 75¹ alineatul (1), textul „la sediile entității supravegheate (control pe teren)” se substituie cu textul „la sediile entităților supravegheate și/sau monitorizate (control pe teren) de către Banca Națională”.

Art. II. – Articolul 4 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117–126 BIS), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Comisia Națională reglementează activitatea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare și îl supraveghează în conformitate cu Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.”

Art. III. – La articolul 16 alineatul (2) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 397–399, art. 704), cu modificările ulterioare, litera c) se completează cu următorul enunț: „Depozitarul Central unic al valorilor mobiliare ține evidența acestor valori mobiliare la nivelul cel mai înalt, într-un cont omnibus deschis pe numele Ministerului Finanțelor.”

Art. IV. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 316–321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, noțiunea „utilizator al istoriilor de credit” după sintagma „„Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului”” se introduc cuvintele „și Ministerul Muncii și Protecției Sociale”.

2. Articolul 7 se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) Tipul, modul și condițiile de prezentare de către birourile istoriilor de credit a informațiilor solicitate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în temeiul art. 7 alin. (8) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice se stabilesc de Guvern.”

Art. V. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193–197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 14 alineatul (2), punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) datele de identificare ale persoanei juridice, conform actelor normative ale Băncii Naționale;”.

2. La articolul 15 alineatul (1) punctul 4), textul „complexitatea serviciilor de plată prestate;” se substituie cu textul „complexitatea serviciilor de plată prestate. Cerințele minime privind structurile, procedurile și mecanismele prevăzute la lit. a)–d) se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale;”.

3. La articolul 26, alineatul (2) se completează cu textul „, și/sau se depun (se înregistrează) în conturi deschise de societatea de plată la Banca Națională”.

4. Articolul 28 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Societatea de plată are dreptul de a externaliza funcții operaționale semnificative după obținerea aprobării prealabile a Băncii Naționale conform cerințelor stabilite de actele normative emise de aceasta.”

5. Articolul 30 se completează cu alineatele (1¹), (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(1¹) Societatea de plată efectuează, anual și la cererea Băncii Naționale, auditul extern al activităților/operațiunilor externalizate, prin intermediul unei entități de audit aprobate de Banca Națională, conform cerințelor stabilite în actele normative ale Băncii Naționale.”

„(5) Societatea de plată este obligată să încheie un contract cu o entitate de audit aprobată de Banca Națională. Criteriile care urmează a fi întrunite de entitatea de audit, modul de aprobare și de retragere a aprobării entității de audit sunt prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) Banca Națională poate retrage aprobarea acordată entității de audit în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.”

6. La articolul 99:

alineatul (2) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) limitarea unor sau a tuturor funcțiilor externalizate, inclusiv rezoluțiunea contractului de externalizare;”

la alineatul (3):

punctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la societatea de plată, de la furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de până la 10% din capitalul reglementat necesar a fi menținut în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) sau art. 83 alin. (1);”

alineatul se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă în conformitate cu prevederile art. 141 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;”.

Art. VI. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193–197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (2) se completează cu cuvintele „și la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare”.

2. La articolul 141, alineatul (4) se abrogă.

Art. VII. – Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306–313, art. 653), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

la alineatul (1):

punctul 7) se completează cu o literă nouă cu următorul cuprins:

„e) o societate de plată sau o societate emitentă de monedă electronică, astfel cum sunt definite în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;”

punctul 16) va avea următorul cuprins:

„16) *risc sistemic* – riscul ca neîndeplinirea obligațiilor ce revin unui participant sau administratorului sistemului din calitatea de participant la un sistem să determine alți participanți și/sau administratorul sistemului să nu își poată îndeplini obligațiile atunci când acestea devin scadente, generând eventuale efecte de contagiune, care ar amenința stabilitatea sau încrederea în sistemul financiar;”

la alineatul (3), cuvintele „de plăți și” se exclud.

Art. VIII. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343–346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După preambul și clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare:

„Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 257/1 din 28 august 2014.”

2. În cuprinsul legii, textele „Legea nr. 183 din 22 iulie 2016”, „Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997”, „Legea nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006”, „Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995”, „Legea nr. 171 din 11 iulie 2012”, „Legea nr. 184 din 22 iulie 2016” și sintagma „Depozitar central”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textele „Legea nr. 183/2016”, „Legea nr. 1134/1997”, „Legea nr. 419/2006”, „Legea nr. 548/1995”, „Legea nr. 171/2012”, „Legea nr. 184/2016” și, respectiv, cu sintagma „Depozitar central unic” la forma gramaticală corespunzătoare.

3. La articolul 1 alineatul (1), după cuvintele „desfășurare a activității” se introduce textul „, monitorizare ”.

4. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Articolul 2. Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

activitate de importanță materială – activitate a cărei întrerupere parțială sau totală ar afecta în mod semnificativ capacitatea Depozitarului central unic de a se conforma permanent cu cerințele stabilite de legislație;

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare, conform ariei de competențe stabilite de prezenta lege;

cont de valori mobiliare – cont la care valorile mobiliare pot fi creditate și debitate;

codul CFI – cod care descrie caracteristicile unui instrument financiar în momentul emiterii acestuia (*Classification of Financial Instruments*) și care rămâne neschimbat de-a lungul ciclului de viață al respectivului instrument financiar. Alocarea codurilor CFI se realizează conform standardului ISO 10962, de către Depozitarul central unic, conform reglementărilor sale interne;

codul ISIN – numărul internațional de identificare a valorilor mobiliare (*International Securities Identification Number*), alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic o anumită emisiune de valori mobiliare;

conexiune între depozitari centrali – acord între depozitari centrali prin care un depozitar central devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare al unui alt depozitar central pentru a facilita transferul de instrumente financiare de la participanții acestui depozitar central către participanții primului depozitar central sau acord prin care un depozitar central obține acces la un alt depozitar central în mod indirect, cu ajutorul unui intermediar. Conexiunile între depozitari centrali includ conexiuni standard, conexiuni personalizate, conexiuni indirecte și conexiuni interoperabile;

conexiune standard – conexiune între depozitari centrali prin care un depozitar central devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare al unui alt depozitar central, pe baza aceluiași termen și condiții care se aplică oricărui alt participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare gestionat de către acesta din urmă;

conexiune personalizată – conexiune între depozitari centrali prin care un depozitar central care devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare al unui alt depozitar central beneficiază de servicii specifice suplimentare față de serviciile furnizate în mod obișnuit de depozitarul central respectiv participanților la sistemul de decontare a instrumentelor financiare;

conexiune indirectă – acord între un depozitar central și o terță parte, alta decât un depozitar, care este participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare al unui alt depozitar central. O astfel de conexiune este stabilită de un depozitar central pentru a facilita transferul de instrumente financiare către participanții săi de la participanții unui alt depozitar central;

conexiune interoperabilă – conexiune între depozitari centrali prin care depozitarii convin să adopte soluții tehnice reciproce pentru decontarea, în cadrul sistemelor de decontare, a instrumentelor financiare pe care le gestionează;

decontare – finalizare a unei tranzacții cu instrumente financiare, indiferent de locul în care este încheiată, în scopul stingerii obligațiilor părților la tranzacția respectivă prin transferul de fonduri bănești sau de instrumente financiare ori ambele;

dematerializare – proces prin care valorile mobiliare sunt emise în formă de valori mobiliare înscrise în cont;

Depozitar central unic al valorilor mobiliare (în continuare și *Depozitar central unic*) – depozitar central de instrumente financiare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege;

depozitar central de instrumente financiare (în continuare și *depozitar central*) – entitate care gestionează un sistem de decontare a instrumentelor financiare („serviciu de decontare”) și furnizează cel puțin unul dintre următoarele servicii:

a) înregistrarea inițială a instrumentelor financiare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a instrumentelor financiare”);

b) deschiderea și administrarea conturilor de instrumente financiare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”);

deținător de valori mobiliare – persoană fizică sau juridică care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate, are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central unic și în numele căreia participantul sau Depozitarul central unic ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont;

livrare contra plată sau „DvP” – mecanism de decontare a instrumentelor financiare care leagă un transfer de instrumente financiare de un transfer de mijloace bănești, astfel încât livrarea instrumentelor financiare are loc dacă și numai când se realizează și transferul de mijloace bănești aferent și viceversa;

participant – societate de investiții sau alte instituții stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central unic în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare.

(2) În măsura în care nu sunt prevăzuți de alin. (1), termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au sensul prevăzut de Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și Legea nr.171/2012 privind piața de capital.”

5. La articolul 4:

alineatul (2) se completează cu textul „, stabilit în prima zi a fiecărei perioade de gestiune”;

la alineatul (3), textul „art. 41” se substituie cu textul „art. 39”.

6. La articolul 5:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Depozitarul central unic este în drept să desfășoare activitățile sale în privința următoarelor categorii de valori mobiliare:

- 1) valorile mobiliare de stat care cad sub incidența Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;
- 2) creanțele emise de Banca Națională a Moldovei;
- 3) valorile mobiliare ale:
 - a) entităților de interes public, inclusiv cele admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare;
 - b) emitenților în care statul deține cotă de participare;
 - c) emitenților care efectuează oferte publice de valori mobiliare;
 - d) emitenților de obligațiuni;
 - e) emitenților care se încadrează în categoria entităților mari, potrivit art. 4 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;
 - f) societăților pe acțiuni nou-create;
 - g) emitenților care solicită prestarea serviciilor de către Depozitarul central unic;
- 4) valorile mobiliare similare celor stabilite de pct. 1)–3), emise în Republica Moldova sau în alte state și admise spre tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.”

alineatul (2):

la punctul 2), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

- „a) servicii aferente serviciului de clearing și decontare:
1. organizarea mecanismului de împrumut de valori mobiliare;
 2. punerea la dispoziție a unui sistem de gestionare a garanțiilor aferent valorilor mobiliare;
 3. reconcilierea decontărilor, urmărirea instrucțiunilor, confirmarea tranzacțiilor, verificarea tranzacțiilor;
- b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:
1. servicii legate de registrele deținătorilor de valori mobiliare;
 2. procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare;
 3. servicii legate de o emisiune nouă;
 4. servicii de alocare și gestionare a codurilor ISIN, inclusiv în calitate de agenție națională de numerotare;
 5. servicii de alocare și gestionare a codurilor CFI și a altor coduri similare, participanților și clienților;

6. transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe;”

punctul 3) se completează cu textul „cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1)”.

7. La articolul 7:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Depozitarul central unic și participanții efectuează transferul de valori mobiliare doar în cazul în care circulația acestora nu este suspendată sau restricționată.

(3) Depozitarul central unic, precum și angajații și membrii organelor de conducere ale acestuia sunt pasibili de atragere la răspundere în conformitate cu art. 6 în cazul în care efectuează transferul valorilor mobiliare contrar prevederilor stabilite de alin. (2) din prezentul articol.”

8. Articolul 8:

la litera b), după cuvintele „politici de” se introduce textul „control intern, inclusiv politici de ”;

la litera c), cuvintele „și mecanisme de control intern” se exclud;

articolul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să angajeze și să mențină personal care posedă cunoștințe, experiență și competențe profesionale corespunzătoare activității desfășurate, dintre care cel puțin două funcții implicate în activitatea pe piața de capital trebuie să prevadă dispunerea de certificatul de calificare eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.”

9. Articolul 9:

la alineatul (3) litera c), cuvintele „Banca Națională a Moldovei” se substituie cu cuvintele „autoritățile de supraveghere”;

articolul se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil, cu cel puțin 5 zile lucrătoare până la ținerea adunărilor generale ale acționarilor, despre ordinea de zi propusă.

(5) Despre ședințele Consiliului de supraveghere, autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil, cu cel puțin o zi lucrătoare până la ținerea acestora, în funcție de ordinea de zi propusă, corespunzător ariei de competențe atribuite potrivit prevederilor prezentei legi.”

10. La articolul 10:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul de supraveghere al Depozitarului central unic este format din 7 membri, numiți de adunarea generală a acționarilor, și va include în mod obligatoriu:

- a) un membru propus de Ministerul Finanțelor;
- b) un membru propus de persoana juridică care deține licența de operator de piață;
- c) un membru propus de Comisia Națională a Pieței Financiare;
- d) 4 membri propuși de Banca Națională a Moldovei.”

la alineatul (4), cuvântul „desemnați” se substituie cu cuvântul „propuși”.

11. Articolul 13:

la alineatul (1), textul „ , conturile și registrele” se substituie cu cuvântul „ale”;

la alineatul (2), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”, iar cuvintele „instituțiilor financiare internaționale” se substituie cu cuvântul „băncilor”;

la alineatul (3), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”.

12. Articolul 14:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Depozitarul central unic își stabilește funcția sa de audit intern pentru a asigura conformitatea activităților sale cu prezenta lege, cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și cu alte acte normative aplicabile, precum și pentru a spori eficacitatea proceselor sale de management al riscului, control și guvernanță.”

la alineatul (2), cuvintele „Auditorul va raporta” se substituie cu cuvintele „Funcția de audit intern este subordonată și raportează”.

13. Articolul 15:

la alineatul (1), după textul „a riscurilor juridice,” se introduce textul „financiare,”;

la alineatul (2), cuvintele „riscul de credit” se substituie cu cuvântul „riscuri”;

la alineatul (3), textul „riscul de credit față de participanți prin garanții, dacă este cazul” se substituie cu cuvintele „riscurile care decurg din activitatea sa”;

la alineatul (4), cuvintele „și Comitetului executiv” se exclud.

14. La articolul 16, litera d) va avea următorul cuprins:

„d) raportul anual, situațiile financiare, însoțite de raportul de audit pentru situațiile financiare;”.

15. Denumirea Capitolului III va avea următorul cuprins:

**„Capitolul III
INIȚIEREA ACTIVITĂȚII, MONITORIZAREA,
SUPRAVEGHEREA ȘI REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI
CENTRAL UNIC”.**

16. Articolul 17:

la alineatul (1), după cuvântul „Supravegherea” se introduce textul „, monitorizarea, autorizarea”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin. (1), Banca Națională a Moldovei:

- a) emite acte normative;
- b) emite decizii privind inițierea activității și propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central unic;
- c) stabilește condițiile de acordare, de suspendare și de retragere a calității de participant la Depozitarul central unic, cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);

d) efectuează controale privind respectarea de către Depozitarul central unic și participanți a cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei;

e) autorizează externalizarea serviciilor de bază și conexiunile interoperabile, conform art. 22 și art. 41;

f) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art. 26;

g) colaborează și face schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte autorități publice;

h) colaborează și face schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea, monitorizarea și supravegherea activității de depozitar central.”

17. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare

(1) Prin excepție de la art. 17 alin. (1), supravegherea și reglementarea activității Depozitarului central unic privind prestarea de către Depozitarul central unic a serviciilor prevăzute la art. 5 alin. (2) pct. 1) lit. a) și b), pct. 2) lit. a), lit. b) subpct.1.–3. lit. d)–f) și pct. 3), în raport cu instrumentele financiare indicate la art. 5 alin. (1) pct. 3) și 4), se efectuează de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare:

a) emite acte normative;

b) emite propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central unic;

c) efectuează controale privind respectarea de către Depozitarul central unic și participanți a cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art. 26;

e) colaborează și face schimb de informații cu alte autorități publice.”

18. Articolul 20:

la alineatul (1) litera e), după cuvintele „Banca Națională” se introduce textul „a Moldovei”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe față de activitatea Depozitarului central unic, suplimentare celor prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, corespunzător prevederilor art. 49⁴ alin. (2) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”

19. La articolul 22:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru a externaliza un serviciu de bază către o altă entitate, Depozitarul central unic este obligat să depună o cerere de autorizare a externalizării la Banca Națională a Moldovei.”

la alineatul (3):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere, monitorizare și control de către autoritățile de supraveghere și alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul obținerii oricăror informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții;”

la litera h), după cuvintele „de supraveghere” se introduce textul „, monitorizare”;

litera j) se completează cu textul „, inclusiv în situația solicitării exprese de către Banca Națională a Moldovei”;

la litera k), cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se substituie cu cuvintele „autorității de supraveghere”;

articolul se completează cu alineatele (5)–(9) cu următorul cuprins:

„(5) Cererea de autorizare menționată la alin. (1) este însoțită de toate informațiile și documentația justificativă aferentă, necesare pentru a permite Băncii Naționale a Moldovei să constate că Depozitarul central unic a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a externalizării, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite de prezenta lege. Informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la cerere sunt stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(6) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională a Moldovei analizează dacă aceasta este completă. Dacă cererea este incompletă, Banca Națională a Moldovei stabilește un termen în care Depozitarul central unic trebuie să furnizeze informații și documente suplimentare. Banca Națională a Moldovei informează Depozitarul central unic atunci când cererea este considerată completă.

(7) Depozitarul central unic trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale a Moldovei, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării conformității activităților externalizate cu cerințele stabilite de prezenta lege și de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(8) În termen de 3 luni de la depunerea cererii de autorizare complete, Banca Națională a Moldovei transmite Depozitarului central unic, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii autorizației.

(9) Banca Națională a Moldovei emite autorizația numai dacă constată faptul că Depozitarul central unic a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a externalizării, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite la alin. (3) și externalizarea nu ar afecta buna funcționare a Depozitarului central unic, nu ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau nu ar da naștere unui risc sistemic.”

20. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Articolul 23. Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central unic

(1) Banca Națională a Moldovei supraveghează și monitorizează Depozitarul central unic, conform actelor sale normative, în vederea verificării conformității, precum și a evaluării și tratării riscurilor la care Depozitarul central unic este sau ar putea fi expus.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Banca Națională a Moldovei poate efectua controale din oficiu și/sau la fața locului, poate lua în considerare opinii formulate de experți, cum ar fi consultanți și auditori externi, poate utiliza informații furnizate de alte autorități de reglementare sau supraveghere și poate lua în considerare informații și sesizări primite de la participanții Depozitarului central unic și clienții acestora.

(3) Depozitarul central unic prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații, cu o frecvență stabilită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei:

a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central unic și cele mai recente situații financiare intermediare;

b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central unic, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central unic ori entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;

c) scenariile și rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau a exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;

d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricărui servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;

e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;

f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central unic;

g) informația privind identificarea operațiunilor și a participanților critici ale Depozitarului central unic, orice modificări aduse planului său de redresare și planului de continuitate a activității, scenariile și rezultatele testelor de stres, pragurile de alertă și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central unic;

h) informația cu privire la plângerile recepționate de către Depozitarul central unic în cursul perioadei examinate;

i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central unic;

j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;

k) informația privind controalele interne și auditurile efectuate de către Depozitarul central unic în cursul perioadei examinate;

l) strategia generală de activitate a Depozitarului central unic pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central unic pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;

m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central unic;

n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central unic, atât la nivel intern, cât și în raport cu participanții, cu piețele reglementate sau cu sistemele multilaterale de tranzacționare;

o) cadrul de gestionare a riscurilor, care include cel puțin: politica de gestionare a riscurilor, analiza de impact a activității, limitele de toleranță la risc, procedurile și măsurile de tratare a riscurilor, registrul riscurilor;

p) informații privind acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul Central unic, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de acesta.

(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central unic să prezinte informații și date, iar Depozitarul central unic este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.

(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central unic a prezentei legi și/sau a actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(6) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central unic, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, întreprinderea acțiunilor sau a măsurilor necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.

(7) În realizarea atribuțiilor stabilite la art. 18 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este în drept:

a) să solicite Depozitarului central unic să prezinte informații și documente în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1), iar Depozitarul central unic este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare;

b) să verifice, pe baza raportărilor și a controalelor efectuate din oficiu și la fața locului, activitatea Depozitarului central unic, luând în considerare opinii formulate de experți și utilizând informații/sesizări furnizate/primate de alte autorități sau participanți/clienti ai Depozitarului central unic, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);

c) să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central unic a cerințelor prezentei legi sau ale actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) să ceară Depozitarului central unic, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.

(8) În aplicarea alin. (7) din prezentul articol, Depozitarul central unic prezintă Comisiei Naționale a Pieței Financiare informații periodice, conform actelor normative ale acesteia, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).

(9) Depozitarul central unic informează, în termen de cel mult o zi lucrătoare, autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea de către participanții săi a regulilor și a procedurilor Depozitarului central unic și despre măsurile întreprinse.”

21. Articolul 24 se abrogă;

22. Articolul 25:

la alineatul (1):

litera b) se completează cu cuvintele „și ale Depozitarului central unic”;

literale g)–i) vor avea următorul cuprins:

- „g) informații generale cu privire la gestionarea riscurilor;
- h) jurisdicția și mecanismele aplicabile în caz de litigiu;
- i) nivelul minim de calitate și disponibilitate a serviciilor oferite;”

alineatul se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) procedurile aplicabile în cazul insolabilității unui participant.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Regulile Depozitarului central unic, inclusiv modificările și completările, se aprobă în prealabil de Consiliul de supraveghere a Depozitarului central unic și sunt supuse aprobării finale de către Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține de competențele stabilite la art. 18 alin. (1), cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.

23. La articolul 26:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Recomandări, prescripții și sancțiuni”;

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, autoritățile de supraveghere sunt în drept să adreseze recomandări Depozitarului central unic, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central unic.

(2) Autoritățile de supraveghere sunt în drept să emită prescripții și să aplice Depozitarului central unic și participanților acestuia următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau ale actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:

- a) avertisment;
- b) mustrare;
- c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;
- d) interdicție de a se angaja în anumite activități;

e) suspendare sau retragere a certificatelor de calificare eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare;

f) interdicție de a presta unele servicii, permise Depozitarului central unic conform art. 5 și art. 19 alin. (2).”

la alineatul (3), partea introductivă și litera a) vor avea următorul cuprins:

„Autoritățile de supraveghere vor lua în considerare toate circumstanțele relevante atunci când vor aplica astfel de sancțiuni, inclusiv, după caz:

a) gravitatea, impactul și durata încălcării;”.

24. Capitolul IV se abrogă.

25. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„Articolul 41. Conexiunile Depozitarului central unic

(1) Înainte de a stabili o conexiune cu depozitarii centrali și în mod permanent după stabilirea conexiunii între acestea, Depozitarul central unic identifică, evaluează, monitorizează și gestionează toate sursele potențiale de riscuri, pentru el însuși și pentru participanți, care decurg din conexiunea respectivă și ia măsuri adecvate pentru reducerea acestor riscuri.

(2) Pentru stabilirea unei conexiuni cu depozitarii centrali, Depozitarul central unic este obligat să prezinte:

a) o cerere de autorizare către Banca Națională a Moldovei – în cazul intenției de a stabili o conexiune interoperabilă, și să informeze despre acest fapt Comisia Națională a Pieței Financiare; sau

b) o notificare către autoritățile de supraveghere – în cazul stabilirii unei conexiuni standard, personalizate sau indirecte.

(3) Conexiunile Depozitarului central unic se stabilesc și se mențin ținând cont că acestea:

a) asigură o protecție adecvată Depozitarului central unic și participanților acestuia, în special în ceea ce privește eventualele credite luate de Depozitarul central unic și riscurile de concentrare și de lichiditate care decurg din acordul de conexiune;

b) se bazează pe o înțelegere contractuală adecvată, care stabilește drepturile și obligațiile depozitarilor centrali conectați și, dacă este cazul, ale participanților la Depozitarul central unic. O înțelegere contractuală cu implicații în mai multe jurisdicții prevede în mod clar legislația aplicabilă fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii.

(4) În cazul unui transfer provizoriu de valori mobiliare între depozitarii centrali conectați, se interzice retransferul valorilor mobiliare înainte ca primul transfer să aibă un caracter definitiv.

(5) În cazul utilizării unei conexiuni indirecte sau a serviciilor unui intermediar pentru a gestiona o conexiune cu un alt depozitar central, Depozitarul central unic măsoară, monitorizează și gestionează riscurile suplimentare care decurg din utilizarea conexiunii indirecte respective sau a serviciilor intermediarului respectiv și ia măsuri adecvate pentru reducerea acestor riscuri.

(6) Depozitarul central unic dispune de proceduri de reconciliere robuste pentru a se asigura că evidența valorilor mobiliare este exactă pe toată perioada menținerii conexiunii.

(7) Conexiunile Depozitarului central unic permit decontarea DvP a tranzacțiilor dintre participanții la depozitarii centrali conectați atunci când aceasta este practică și fezabilă. Motivele detaliate ale eventualelor conexiuni ale Depozitarului central unic care nu permit decontări DvP sunt notificate autorităților de supraveghere.

(8) În cazul utilizării unor conexiuni interoperabile sau a unei platforme tehnice de decontare comune a valorilor mobiliare, Depozitarul central unic stabilește cu depozitarul central conectat reguli echivalente privind momentul finalizării transferurilor de valori mobiliare și de mijloace bănești, precum și momente identice pentru:

- a) înregistrarea ordinelor de transfer în sistem;
- b) irevocabilitatea ordinelor de transfer.

(9) Cererea de autorizare menționată la alin. (2) lit. a) este însoțită de toate informațiile și documentația justificativă aferentă, necesare Băncii Naționale a Moldovei pentru a constata că Depozitarul central unic a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a conexiunii, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la cerere, precum și modul de obținere a autorizației sunt stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(10) La examinarea de către Banca Națională a Moldovei a cererii de autorizare se aplică prevederile art. 22 alin. (6)–(8).

(11) Banca Națională a Moldovei emite autorizația numai dacă constată faptul că respectiva conexiune interoperabilă între depozitarii centrali îndeplinește

cerințele prevăzute la alin. (1)–(8) și nu ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau nu ar da naștere unui risc sistemic.

(12) Banca Națională a Moldovei stabilește, în actele sale normative, informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la notificarea depusă conform alin. (2) lit. b) și modul de prezentare a notificării.

(13) Banca Națională a Moldovei are dreptul să solicite Depozitarului central unic să întrerupă orice conexiune stabilită cu un alt depozitar central, atunci când conexiunea în cauză nu îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (1)–(8) și (11) și, prin urmare, ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau ar da naștere unui risc sistemic.

(14) Guvernul și instituțiile subordonate acestuia vor asigura accesul gratuit al sistemului informațional al Depozitarului central unic la Registrul de stat al populației, Registrul de stat al unităților de drept, Registrul garanțiilor reale mobiliare și la alte resurse informaționale de stat.

(15) De la data inițierii activității Depozitarului central unic, conform deciziei Băncii Naționale a Moldovei emise în temeiul art.19 alin.(1), Comisia Națională a Pieței Financiare va asigura accesul Depozitarului central unic la Registrul emitenților de valori mobiliare.”

Art. IX. – La articolul III punctul 25 din Legea nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor dintre asociații/fondatorii societăților comerciale) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 325–327, art. 577), alineatul (5) din articolul 31¹ va avea următorul cuprins:

„(5) Plățile din capitalul de stimulare se asimilează dividendelor, dar se achită o dată pe an.”

Art. X. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor aduce actele lor normative în concordanță cu aceasta.

(3) Prevederile art. I pct. 6., în partea ce ține de aplicarea art. 49⁴ alin. (1) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei în raport cu Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, nu conduc la necesitatea obținerii unei licențe de către administratorul Depozitarului central unic al valorilor mobiliare de la Banca Națională a Moldovei.

(4) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Depozitarul Central unic al valorilor mobiliare va asigura conformarea cu prevederile art. VIII pct. 8 în partea ce ține de prevederile lit. e) ale art. 8 din Legea nr. 234/2016, iar Comisia Națională a Pieței Financiare va asigura posibilitatea aplicării pentru obținerea certificatului de calificare.

(5) Activitatea de supraveghere a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și exercitarea atribuțiilor de către aceasta se realizează în raport cu situațiile de prestare a serviciilor de către Depozitarul central unic, ulterioare intrării în vigoare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)
(nr.310 din 21.09.2023), II lectură

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</p> <p>Articolul 2. Noțiuni utilizate</p> <p><i>Infrastructură a pieței financiare</i> – sistem multilateral între participanți și operatorul acestui sistem, care funcționează în baza unor norme comune, formale și standardizate și care este utilizat în scopuri de decontare, clearing (compensare) sau înregistrare a plăților, valorilor, instrumentelor derivative sau a altor tranzacții financiare.</p> <p>Articolul 5. Atribuțiile de bază</p> <p>(1) Banca Națională are următoarele atribuții de bază:</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>- după noțiunea „Infrastructură a pieței financiare” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>Monitorizare</i> – în sensul Capitolului VI¹, reprezintă o funcție a băncii centrale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată, precum și evitarea riscului sistemic.”;</p> <p>2. Articolul 5:</p> <p>la alineatul (1) litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>„f) constituie, reglementează, licențiază, autorizează,</p>	<p><u> Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> <u> (DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</p> <p>1. La noțiunea ”Monitorizare”, urmează a se concretiza textul ”o funcție a băncii centrale” în scop de rigoare juridică și redacțională. Deși, această denumire generică se utilizează cu referire la băncile centrale ale statelor străine, în sensul Capitolului VI¹ în redacția proiectului de lege se utilizează sintagma ”Banca Națională”, la cazul respectiv.</p> <p>2. La pct.2 și pct.4 din proiect care prevăd modificarea art.5 alin.(1) lit.f) și expunerea în redacție nouă a art.49¹, atenționăm că prin Art.I din Legea nr.209/2022 pentru modificarea unor acte normative, aceste articole au fost modificate. Normele de modificare au intrat în vigoare la data publicării, conform prevederilor Art.VII alin.(2) din legea de modificare. Prin urmare,</p>	<p><u>Se susține</u>, textul ”o funcție a băncii centrale” se substituie cu textul „o funcție a Băncii Naționale”.</p> <p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Proiectul de lege derivă din prevederile Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din acquis (PA33), acțiunea nr.9.4; Planului de</p>

<p>f) constituie, licențiază, operează, reglementează, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, în condițiile stabilite de lege, și promovează funcționarea stabilă și eficientă a acestora;</p> <p>Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, monitorizarea și supravegherea infrastructurilor pieței financiare care funcționează Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, instrumentele de plată și alte componente ale infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și pentru promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) În scopul reglementării, licențierii, monitorizării și supravegherii infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, Banca Națională este în drept:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării și</p>	<p>administrează, monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, în scopul promovării funcționării sigure și eficiente ale acestora și pentru a evita riscul sistemic;”.</p> <p>4. Articolul 49¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) Activitatea de monitorizare constă în:</p> <p>a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea</p>	<p>constatăm nerespectarea principiilor oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, prevăzute la art.3 din Legea nr.100/2017.</p>	<p>acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (PAG2023), acțiunea nr.2.41 și punctului 25 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare. Astfel, modificările propuse sunt necesare în vederea consolidării și dezvoltării funcției de monitorizare și de supraveghere a domeniului infrastructurilor pieței financiare și al plăților.</p>
---	---	--	---

<p>supravegherii infrastructurilor pieței financiare, a instrumentelor de plată și a altor componente ale infrastructurilor pieței financiare care urmează a fi supuse supravegherii;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere, organizare, funcționare și utilizare a infrastructurilor pieței financiare, a instrumentelor de plată, a altor componente ale infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova;</p> <p>c) să solicite și să primească informații și rapoarte de la operatorii (administratorii) și participanții la infrastructurile pieței financiare;</p> <p>d) să efectueze controlul asupra organizării și funcționării infrastructurilor pieței financiare, asupra activității operatorilor (administratorilor) și participanților la infrastructurile pieței financiare;</p> <p>e) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de operatorii (administratorii) infrastructurilor pieței financiare.</p>	<p>instrumentelor de plată și a monedei electronice;</p> <p>b) evaluarea informațiilor obținute;</p> <p>c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sancțiuni.</p> <p>(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);</p> <p>c) să adopte acte normative care stabilesc cerințe față de emitenții instrumentelor de plată în legătură cu</p>		
--	---	--	--

	<p>emiterea și gestiunea acestor instrumente;</p> <p>d) să solicite și să primească informații și rapoarte de la administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participanții la acestea;</p> <p>e) să efectueze controlul asupra activității administratorilor infrastructurilor pieței financiare, autorităților de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participanților la acestea;</p> <p>f) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată și participanții la oricare dintre acestea.”.</p>		
<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</p> <p>Capitolul VI¹</p> <p>INFRASTRUCTURILE PIEȚEI FINANCIARE</p> <p>Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, monitorizarea și supravegherea infrastructurilor pieței financiare care funcționează în Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, instrumentele de plată și</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. Denumirea Capitolului VI¹ va avea următorul cuprins:</p> <p>„INFRASTRUCTURILE PIEȚEI FINANCIARE, SCHEMELE, ARANJAMENTELE ȘI INSTRUMENTELE DE PLATĂ”.</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p><u>(DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>3. Capitolul VI¹:</p> <p>Art.49¹ alin.(3) lit.a) și lit.b) stabilește dreptul BNM:</p> <p>- <u>să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării</u> infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;</p> <p>- <u>să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței</u></p>	<p><u>Se susține parțial</u></p> <p>Modul de constituire a infrastructurilor pieței financiare și a schemelor/aranjamentelor de plată este prevăzut de art. 49⁴ alin. (1) - (7), art. 49⁵ alin. (1) - (7) și vor fi detaliate în actele normative ale BNM, ce urmează a fi elaborate (conform</p>

<p>alte componente ale infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și pentru promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) În scopul reglementării, licențierii, monitorizării și supravegherii infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, Banca Națională este în drept:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării și supravegherii infrastructurilor pieței financiare, a instrumentelor de plată și a altor componente ale infrastructurilor pieței financiare care urmează a fi supuse supravegherii;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere, organizare, funcționare și utilizare a infrastructurilor pieței financiare, a instrumentelor de plată, a altor componente ale infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova;</p> <p>c) să solicite și să primească informații și rapoarte de la operatorii (administratorii) și participanții la infrastructurile pieței financiare;</p>	<p>4. Articolul 49¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) Activitatea de monitorizare constă în:</p> <p>a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice;</p> <p>b) evaluarea informațiilor obținute;</p> <p>c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sancțiuni.</p> <p>(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării</p>	<p>financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8). Atenționăm că normele juridice prevăzute la Capitolul VI¹ ”<i>Infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată</i>” pot fi obiect de reglementare al Legii nr.548/1995 doar în partea ce ține de determinarea competențelor și atribuțiilor BNM. Totodată, <i>constatăm lipsa în lege a unor reglementări clare privind genurile de activitate de administrator al infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și a modului de constituire, desfășurare și stingere a activităților ce țin de infrastructurile pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată. Astfel, pentru reglementarea integrală și deplină a raporturilor sociale respective, precum și pentru încadrarea dispozițiilor proiectului de lege în cadrul normativ în vigoare se impune necesitatea de reglementare a raporturilor juridice ce țin de activitatea desfășurată de categoriile de subiecți de drept menționați în acest capitol printr-un alt act normativ, care să asigure respectarea principiilor activității de legiferare, prevăzute la art.3 din Legea nr.100/2017. Observăm că normele juridice primare de drept material și procedural se adoptă prin lege, cu respectarea ierarhiei actelor normative, ținând cont de prevederile art.6 și art.16 din Legea nr.100/2017. Ori,</i></p>	<p>art. 49⁴ alin. (2), art. 49⁵ alin. (2)). Cerințele față de desfășurarea activității sunt prevăzute în art. 49⁴ alin. (8), art. 49⁵ alin. (8) și complementar urmează a fi stabilite în regulamentele BNM;</p> <p>Reieșind din importanța sistemică a infrastructurilor pieței financiare, rolul lor în piața financiară din RM, gradul înalt de monitorizare a activității acestora de către BNM este exclusă necesitatea retragerii licenței ca măsură de sancționare din partea BNM.</p> <p>În contextul amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr.42/03-186 din 16.10.2023) proiectul de lege a fost completat cu norme privind condiții de retragere a autorizației de activitate pentru autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată.</p>
--	---	--	--

<p>d) să efectueze controlul asupra organizării și funcționării infrastructurilor pieței financiare, asupra activității operatorilor (administratorilor) și participanților la infrastructurile pieței financiare;</p> <p>e) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de operatorii (administratorii) infrastructurilor pieței financiare.</p>	<p>infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);</p>	<p>potrivit jurisprudenței Curții Europene, în <i>virtutea principiului certitudinii juridice, statul trebuie să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă și coerentă legile pe care le-a adoptat, iar dispozițiile legale trebuie să fie accesibile publicului destinat și redactate cu suficientă claritate</i> (Broniowski v. Polonia, 22 iunie 2004, § 184), conform H.C.C. nr.22/2019.</p> <p>4. La art.49¹ alin.(3) lit.b) conține o normă de trimitere la o altă normă de trimitere, care necesită respectarea potrivit art.55 alin.(3) din Legea nr.100/2017, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere.</p>	<p><u>Nu se susține</u></p> <p>Art. 49.⁴ alin.(8) nu reprezintă o normă de trimitere, deoarece acest alineat nu face doar o referință la alin.(2) și (7), dar stabilește o obligație distinctă – cea de respectare a condițiilor de licențiere pe toată durata activității administratorului infrastructurii. Respectiv, la art.49¹ alin.(3) lit.b) trimiterea la alin. (8) nu poate fi substituită cu trimiterea la art.49¹ alin.(2) și (7), deoarece alineatele respective se referă la etapa de licențiere și doar alin.(8) prevede aplicarea acestora pe durata activității administratorului infrastructurilor.</p>
<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei Articolul 49³. Acordarea serviciilor de clearing și de plată Banca Națională poate presta băncilor și altor instituții eligibile servicii de</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (nr.42/03-186 din 16.10.2023)</u></p> <p>La Art. I. – Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297–300, art. 544), punctul 6 se</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

<p>clearing (compensare) și de plată, precum și poate stabili reguli și emite acte normative respective.</p>	<p>ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>6. Legea se completează cu articolele 49⁴ și 49⁵ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 49⁴. Licențierea administratorilor infrastructurilor pieței financiare</p> <p>(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o infrastructură a pieței financiare pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de licențiere, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(2) Condițiile de licențiere se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:</p> <p>a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de administratorul infrastructurii pieței financiare și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;</p> <p>b) cerințe generale privind guvernanta administratorului infrastructurii pieței financiare;</p>	<p>completează cu articolul 49⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 49⁶. Retragera autorizației autorităților de guvernanta a schemelor sau aranjamentelor de plată</p> <p>(1) Banca Națională poate retrage autorizația eliberată autorităților de guvernanta a schemelor/aranjamentelor de plată în cazul în care autoritatea de guvernanta:</p> <p>(a) nu începe activitatea în termen de 24 de luni de la data eliberării autorizației;</p> <p>(b) renunță în mod explicit la autorizație sau nu a prestat niciun serviciu și nu a desfășurat nicio activitate în ultimele șase luni;</p> <p>(c) a obținut autorizația prin declarații false sau alte mijloace ilicite;</p> <p>(d) nu mai îndeplinește condițiile în care i-a fost acordată autorizația și nu a luat măsurile de remediere solicitate de Banca Națională într-un termen prestabilit;</p> <p>(2) În cazul lichidării benevole sau încetării activității sale, autoritatea de guvernanta a schemei/aranjamentului de plată este obligată, cu cel puțin 30 de zile înainte de data preconizată pentru luarea hotărârii privind lichidarea benevolă sau încetarea activității, să solicite retragerea autorizației. Banca Națională, în termen de 60 de zile de la recepționarea solicitării de retragere a autorizației, hotărăște cu privire la retragerea autorizației după ce s-a încredințat că autoritatea de guvernanta:</p> <p>a) dispune de un plan de încetare a activității, fără prejudicierea intereselor participanților la</p>	
--	--	--	--

	<p>c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor;</p> <p>d) cerințe pentru gestionarea riscurilor financiare (riscul de lichiditate, riscul de credit, riscul general de afacere, riscul de garantare, riscul privind marjele, riscul de decontare finală, riscul privind decontarea fondurilor, riscul privind livrarea fizică a instrumentelor financiare, riscul privind gestionarea instrumentelor financiare, riscul privind segregarea și portabilitatea, riscul de custodie și de investiție);</p> <p>e) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;</p> <p>f) cerințe privind criteriile de acces și participare, inclusiv participarea pe niveluri;</p> <p>g) cerințe aplicabile conexiunilor între infrastructurile pieței financiare;</p> <p>h) cerințe privind eficiența și eficacitatea activității infrastructurii pieței financiare;</p> <p>i) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor infrastructurii pieței financiare;</p> <p>j) cerințe privind situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către</p>	<p>schemă/aranjament și a utilizatorilor de servicii de plată;</p> <p>b) va asigura executarea integrală și în termen a obligațiilor sale privind operațiunile procesate.</p> <p>(3) Hotărârea privind retragerea autorizației intră în vigoare la data adoptării.</p> <p>(4) Hotărârea motivată a Băncii Naționale privind retragerea autorizației se comunică în scris autorității de guvernanță a schemei/aranjamentului de plată respective.</p> <p>(5) Autoritatea de guvernanță a schemei/aranjamentului de plată este obligată, în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a autorizației, să depună la Banca Națională autorizația retrasă.”.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Propunerea de completare a proiectului de lege cu un articol nou 49⁶ are drept scop ajustarea obiecțiilor din avizul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, în care s-a menționat faptul că completările aduse la Legea nr.548/1995 cu referire la infrastructurile pieței financiare, schemele și aranjamentele de plată, nu conțin prevederi care ar descrie modul de stingere a activităților acestora.</p> <p>Pentru cazul infrastructurilor pieței financiare existente (SAPI și DCU), menționăm că cadrul legal curent nu prevede stingerea (i.e. retragerea licenței) activității acestora deoarece sunt infrastructuri de importanță sistemică, cu activitate unică în RM care nu poate fi sistată. Totodată, ținând cont de gradul</p>	
--	---	---	--

	<p>participanții la infrastructura pieței financiare.</p> <p>(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.</p> <p>(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.</p> <p>(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de licențiere, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii licenței de operare a infrastructurii pieței financiare.</p> <p>(7) Banca Națională emite licența numai dacă este pe deplin</p>	<p>înalt de monitorizare a activității acestora de către BNM, care asigură remediarea oricăror deficiențe în activitatea lor la o etapă incipientă este exclusă necesitatea retragerii licenței ca măsură de sancționare din partea BNM.</p> <p>Pentru cazul schemelor și aranjamentelor de plată, care sunt gestionate de persoane juridice denumite autoritate de guvernanță, este necesar de prevăzut modul de retragere a autorizației emise de BNM și acest mecanism este prevăzut de art. 49⁶ care se propune a fi introdus în Lege.</p> <p>Prin completarea legii cu articolul 49⁶ se stabilesc normele privind condiții de retragere a autorizației de activitate pentru autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, prevederi necesare de a fi introduse în vederea îmbunătățirii proiectului de lege prin prisma prevederilor art.20 din Regulamentului (UE) nr.909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012.</p>	
--	--	---	--

convinsă de faptul că administrarea infrastructurii pieței financiare este sigură, completă, eficace, stabilă în timp, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra funcționării sigure și eficiente a infrastructurii în cauză, asupra participanților la infrastructură și asupra sistemelor cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Administratorii infrastructurilor pieței financiare trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de valabilitate a licenței.

Articolul 49⁵. Autorizarea autorităților de guvernănanță a schemelor sau aranjamentelor de plată

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o schemă sau aranjament de plată pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de autorizare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile autorităților de guvernănanță a schemelor/ aranjamentelor de plată, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de autorizare se stabilesc în actele normative ale

	<p>Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de autoritatea de guvernare a schemei/aranjamentului de plată și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante; b) cerințe generale privind guvernarea autorităților de guvernare a schemelor/aranjamentelor de plată; c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor asociate schemelor sau aranjamentelor de plată; d) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice; e) cerințe privind criteriile de acces și participare; f) cerințe privind eficiența și eficacitatea schemei sau aranjamentului de plată; g) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor stabilite în aplicarea schemei sau aranjamentului de plată. <p>(3) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și</p>	
--	--	--

	<p>informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.</p> <p>(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.</p> <p>(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind autorizarea sau refuzul emiterii autorizării de operare a schemei sau aranjamentului de plată.</p> <p>(7) Banca Națională emite autorizarea numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea schemei sau aranjamentului de plată este sigură, eficace, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ</p>		
--	---	--	--

	<p>asupra participanților la schema sau aranjamentul de plată, asupra funcționării sigure și eficiente a sistemelor de plăți, instrumentelor de plată, cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.</p> <p>(8) Autoritatea de guvernanță a schemei sau aranjamentului de plată trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de activitate.”.</p>		
<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</p> <p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectori</i>), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile entității supravegheate (control pe teren).</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>8. Articolul 75¹:</p> <p>la alineatul (1), textul „la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren)” se substituie cu textul „la sediile entităților supravegheate și/sau monitorizate (control pe teren) de către Banca Națională”.</p>	<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p><u>(DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>5. <i>La definitivarea proiectului de lege nu sa ținut cont de prevederile Legii nr.214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții, conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative), intrată în vigoare. Astfel, în contextul proiectului de lege, urmează a fi revăzută norma de modificare a art.75¹ alin.(1) și suplimentar propuse modificările de rigoare la alin.(8) al acestui articol, cu referire la competența de monitorizare.</i></p> <p>6. <i>La art.75² din legea modificată, de asemenea, urmează a fi propuse modificările în contextul modificărilor prevăzute în proiectul de lege, ținând cont de modificările efectuate prin Legea nr.214/2023. Aceste modificări vor asigura concordanța și</i></p>	<p><u>Se sustine partial</u></p> <p>Norma de modificare a art.75¹ alin.(1) a fost ajustată prin substituirea textului „la sediile băncii/unității de schimb valutar” cu textul „la sediile entității supravegheate”, astfel au fost corectate modificările propuse din proiect la art.75¹ alin. (1).</p> <p>Totodată, menționăm că alin. (8) al art. art.75¹ nu se răsfrânge asupra activității de monitorizare.</p> <p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>În contextul modificărilor propuse în proiectul de lege, se va aplica art.75² alin. (3).</p>

		echilibrul dintre normele juridice concurente, precum și respectarea principiilor oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, conform prevederilor art.3 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr.100/2017.	
<p>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</p> <p>Articolul 26. Cerințe cu privire la protejarea fondurilor</p> <p>(2) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, în cazul în care acestea sînt încă deținute de societatea de plată și nu sînt încă remise beneficiarului plății și nici transferate unui alt prestator de servicii de plată înainte de terminarea zilei lucrătoare ulterioare zilei în care au fost primite, se depun (se înregistrează) în conturi bancare separate, deschise de societatea de plată la băncile din Republica Moldova, și/sau sunt investite în active sigure, lichide și cu risc scăzut, astfel cum sunt stabilite de Banca Națională.</p>	<p>Art. IV. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>2. Articolul 26:</p> <p>alineatul (2) se completează cu textul „ și/sau se depun (se înregistrează) în conturi deschise de societate de plată la Banca Națională”.</p>	<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> <u>(DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</p> <p>1. La art.26 alin.(2) se va concretiza dacă la elaborarea normei de modificare s-a ținut cont de modificările efectuate prin Art.V pct.29 din Legea nr.209/2022, în vederea neadmiterii de suprapuneri de norme de modificare.</p> <p>2. La art.99 alin.(3), urmează a se concretiza normele de completare la lit.b) și lit.b³), ținând cont de modificările efectuate prin Legea nr.209/2022 (în vigoare din 05.08.2023) și Legea nr.214/2023 (în vigoare din 05.08.2023). Prin Legea nr.214/2023 alineatul (3) a fost expus în redacție nouă, care are subdiviziuni numerotate cu puncte exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, dintre care doar la pct.4) subdiviziunile sunt numerotate cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Astfel, nu este clară și urmează a fi precizată intenția autorului referitor la amplasamentul normelor de modificare (se presupune modificarea pct.3) și completarea cu pct.3¹)).</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p>La elaborarea normei de modificare s-a ținut cont de modificările efectuate prin art.V pct.29 din Legea nr.209/2022, nu au fost admise suprapuneri.</p> <p><u>Se susține.</u></p> <p>Articolul 99:</p> <p>la alineatul (3):</p> <p>punctul 3) va avea următorul cuprins: [...]</p> <p>alineatul se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins: [...]</p>

<p>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</p> <p>Articolul 99. Măsurile de remediere și sancțiuni</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>1) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>2) emiterea unui avertisment public, prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p>	<p>Art. IV. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>5. Articolul 99:</p> <p>alineatul (2) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) limitarea unor sau a tuturor funcțiilor externalizate, inclusiv rezoluțiunea contractului de externalizare;”;</p> <p>alineatul (3) litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de până la 10% din capitalul reglementat necesar a fi menținut în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) sau art. 83 alin. (1)”;</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament</u> <u>(nr.41/03-182 din 13.10.2023)</u></p> <p>1. Art. IV – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193–197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p><i>- se completează cu un punct nou cu următorul cuprins:</i></p> <p>„La articolul 15 alineatul (1) punctul 4), textul „complexitatea serviciilor de plată prestate;” se substituie cu textul „complexitatea serviciilor de plată prestate. Cerințele minime privind structurile, procedurile și mecanismele prevăzute la lit. a)–d) se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale;”.</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Prin modificarea propusă, BNM va elabora cerințele minime ce trebuie să conțină documentele prevăzute la articolul 15 alineatul (1) subpct. 4) lit. a)-d), astfel va fi asigurată claritate și uniformitatea regulilor în vederea evitării ambiguităților pentru subiecții legii.</p> <p><i>- la punctul 5 cu referire la modificarea art. 99:</i></p> <p>textul „alineatul (3) litera b) va avea următorul cuprins:” se substituie cu textul „la alineatul (3) punctul 3) va avea următorul cuprins:” și respectiv lit. „b)” se substituie cu punctul „3)”</p> <p>textul „alineatul (3) se completează cu lit.b³) cu următorul cuprins:” se substituie cu textul „alineatul se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins: ” și respectiv lit.„b³)” se substituie cu punctul „3¹)”</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
---	---	---	----------------------------------

<p>3) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de până la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p>	<p>alineatul (3) se completează cu lit. b³) cu următorul cuprins: „b³) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă în conformitate cu prevederile art.141 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor”.</p>	<p><i>Argumentare:</i> Ajustarea este necesară în vederea uniformizării textului la redacția actuală a alineatului (3) al art.99 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.</p>	
	<p>Art. VII. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 4. Articolul 2 va avea următorul cuprins: „Articolul 2. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: Depozitar central unic al valorilor mobiliare sau Depozitar central – depozitar central de instrumente financiare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege; depozitar central de instrumente financiare sau depozitar central – o entitate care gestionează un sistem de decontare a instrumentelor financiare („serviciu de decontare”) și furnizează cel puțin unul din următoarele servicii:</p>	<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (nr.41/03-182 din 13.10.2023)</u> 3. Art. VII. - Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), în cuprinsul Legii sintagma „Depozit central” se substituie cu sintagma „Depozit central unic”. <i>Argumentare:</i> În contextul neclarităților depistate în proiectul de lege la art.VII – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare cu referire la noțiunile „Depozitar central unic al valorilor mobiliare sau Depozitar central” și „depozitar central de instrumente financiare sau depozitar central”, se propune ca pe tot parcursul Legii prenotate sintagma „Depozitar central,, să fie substituită cu sintagma „Depozitar central unic” pentru neadmiterea suprapunerii și neclarității acestor 2 noțiuni care preliminar se identifică a fi diferențiate doar prin marcarea cu literă mare și mică, fapt ce creează incertitudine.</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - înregistrarea inițială a instrumentelor financiare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a instrumentelor financiare”); - deschiderea și administrarea conturilor de instrumente financiare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”). 		
<p>Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare</p> <p>Articolul 23. Supravegherea Depozitarului central</p> <p>(1) Supravegherea activității Depozitarului central este efectuată de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei examinează, cel puțin o dată pe an, acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta, în vederea evaluării conformității cu prezenta lege și a riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.</p> <p>(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații:</p> <p>a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;</p>	<p>Art. VII. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>20. Articolul 23 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 23. Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei supraveghează și monitorizează Depozitarul central, conform actelor normative emise de către aceasta, în vederea verificării conformității, precum și al evaluării și tratării riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor, Banca Națională a Moldovei poate efectua controale din oficiu și/sau la fața locului, poate lua în considerare opinii formulate de experți, cum ar fi consultanți și auditori externi, utiliza informații furnizate de alte autorități</p>	<p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> <u>(DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul Central Unic</p> <p>1. La art.2, noțiunile ”Depozitar central unic al valorilor mobiliare sau Depozitar central” și ”depozitar central de instrumente financiare sau depozitar central”, varianta prescurtată prevăzută pentru utilizare în textul legii este identică și urmează a fi revăzută sau omisă, pentru a nu permite confundarea celor două noțiuni.</p> <p>2. La pct.20, art.23 ”Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central”, atenționăm asupra volumului mare de reglementări cuprinse în text și propunem divizarea articolului respectiv în două articole separate, conform competențelor de supraveghere pe autorități separat pentru BNM și pentru CNPF.</p> <p>3. La alin.(3), în sensul articolului respectiv, în scopul înțelegerii corecte și respectării principiului accesibilității se va explica semnificația și se vor concretiza, la necesitate,</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p>Noțiunea ”Depozitar central” a fost completată cu cuvântul „unic”.</p> <p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Nu se consideră a fi oportun reglementarea separată, deoarece ambele autorități sunt implicate în supravegherea DCU, (a se vedea noțiunea „autoritate de supraveghere).</p> <p><u>Se sustine parțial.</u></p> <p>Art. 23, alin (3), lit. h) – a fost exclus cuvântul „oficiale”</p>

<p>b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;</p> <p>c) rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;</p> <p>d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricărui servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;</p> <p>e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;</p> <p>f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;</p> <p>g) informația privind identificarea operațiunilor critice ale Depozitarului central, orice modificări substanțiale aduse planului său de redresare, rezultatele scenariilor de stres, factorii și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;</p>	<p>de reglementare sau supraveghere și lua în considerare informații și sesizări primite de la participanții Depozitarului central și clienții acestora.</p> <p>(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații, cu o frecvență stabilită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei:</p> <p>a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;</p> <p>b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;</p> <p>c) scenariile și rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;</p> <p>d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricărui servicii de bază, măsurile luate pentru</p>	<p>următoarele noțiuni utilizate: la lit.f), "intervenții manuale", la lit.g), "identificarea operațiunilor și participanților critici ale Depozitarului central"; la lit.h), "plângerile oficiale recepționate".</p> <p><u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> <u>(DGJ-07 nr.524 din 13.10.2023)</u></p> <p>3. La alin.(9) prevede că "Depozitarul central informează în termen de cel mult o zi lucrătoare autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea regulilor și procedurilor Depozitarului central de către participanții săi și măsurile întreprinse.". Considerăm că aplicabilitatea normei juridice cu caracter imperativ în termenul indicat va genera dificultăți în cazul în care examinarea cazului de încălcare și constatarea faptului de încălcare necesită respectarea anumitor reguli și proceduri, implică necesitatea de respectare a anumitor drepturi și obligații, precum și timp suficient. Iar orice competență și responsabilitate</p>	<p>Art. 23, alin (3), lit. g) – obligația de identificare a operațiunilor și participanților critici de către o infrastructură a pieței financiare (la care se atribuie și DCU) va fi detaliată în cadrul normativ secundar al BNM („Regulamentului privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată”).</p> <p>Noțiunea de „intervenție manuală” urmează a fi definită în cadrul normativ secundar ("Regulamentului privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată")</p> <p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Termenul de 1 zi lucrătoare derivă din obligația DCU de a procesa până la sfârșitul zilei toate tranzacțiile cu termen de decontare în ziua curentă. Astfel, constatarea încălcării regulilor sale și luarea de măsuri pentru eliminarea consecințelor care ar putea împiedica decontarea tranzacțiilor în ziua curentă este imperativă și nu poate fi considerată o cerință exagerată.</p>
---	---	---	---

<p>h) informația cu privire la plîngerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau legăturile Depozitarului central;</p> <p>j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;</p> <p>k) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;</p> <p>m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;</p> <p>n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de</p>	<p>soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;</p> <p>e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;</p> <p>f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;</p> <p>g) informația privind identificarea operațiunilor și participanților critici ale Depozitarului central, orice modificări aduse planului său de redresare și planului de continuitate a activității, scenariile și rezultatele testelor de stres, pragurile de alertă și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;</p> <p>h) informația cu privire la plîngerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central;</p> <p>j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;</p> <p>k) informația privind controalele interne și auditele</p>	<p>stabilite prin lege trebuie să fie gândite în așa mod ca să ofere subiecților de drept posibilitatea de a acționa corespunzător. În acest sens, urmează a se ține cont de principiile de calitate a legii ținând cont de recomandările și constatările expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.10/2017, care prevede:</p> <p>”41. ... pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.”.</p> <p>În acest sens, proiectul de lege urmează a fi completat și concretizat întru respectarea principiilor activității de legiferare prevăzute la art.3 din Legea nr.100/2017.</p> <p>4. La pct.25, art.41, normele dispozițiilor de modificare care prevăd substituirea alineatelor (1)-(4) cu alineatele (1)-(13) de renumerotare a alin.(5) și alin.(6) în alin.(14) și alin.(15), urmează a fi revăzute conform uzanțelor tehnicii legislative și prevederilor art.62 din Legea nr.100/2017, care nu permit renumerotarea elementelor structurale ale articolului în caz de modificare a acestuia și impun numerotarea elementelor structurale noi cu numărul următor celui după care este propus, cu indicarea indicelui respectiv.</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p>Art.(41) a fost redactat corespunzător conform uzanțelor tehnicii legislative.</p>
---	---	--	--

<p>reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi sau actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(6) La cererea Băncii Naționale a Moldovei, Depozitarul central este obligat să aprobe și să prezinte Băncii Naționale un plan de redresare, pentru a asigura continuitatea activității Depozitarului central.</p> <p>(7) Banca Națională a Moldovei este în drept să efectueze controlul activității Depozitarului central, care se realizează de către angajații Băncii Naționale sau de echipe formate din angajații Băncii Naționale a Moldovei și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p>	<p>efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;</p> <p>m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;</p> <p>n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;</p> <p>o) cadrul de gestionare a riscurilor, care include cel puțin: politica de gestionare a riscurilor, analiza de impact a activității, limitele de toleranță la risc, procedurile și măsurile de tratare a riscurilor, registrul riscurilor;</p> <p>p) informații privind acordurile (contractele) încheiate de</p>		
--	--	--	--

<p>(8) Banca Națională a Moldovei este în drept să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p>	<p>către Depozitarul Central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi și/sau a actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(6) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, întreprinderea acțiunilor sau măsurilor necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p> <p>(7) În realizarea atribuțiilor stabilite la art. 18 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este în drept:</p> <p>a) să solicite Depozitarului central să prezinte informații și documente în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1), iar</p>		
---	---	--	--

	<p>Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p>b) să verifice, pe baza raportărilor și controalelor efectuate din oficiu și la fața locului activitatea Depozitarului central, luând în considerare opinii formulate de experți și utilizând informații/sesizări furnizate/primate de alte autorități sau participanți/clienti ai Depozitarului central, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);</p> <p>c) să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a cerințelor prezentei legi sau actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;</p> <p>d) să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p> <p>(8) În aplicarea alin.(7), Depozitarul central, prezintă informații periodice Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform actelor normative ale acesteia, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).</p>		
--	---	--	--

	(9) Depozitarul central informează în termen de cel mult o zi lucrătoare autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea regulilor și procedurilor Depozitarului central de către participanții săi și măsurile întreprinse.”.		
		<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament (nr.36/03-165 din 11.10.2023)</u></p> <p>Proiectul de lege se completează cu un Articol nou în redacția:</p> <p>”Art. __. – Legea Nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor dintre asociații/fondatorii societăților comerciale) (Monitorul Oficial 2023 nr. 325-327 art. 577) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>La Art.III - Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată :</p> <p>Punctul 25, alin.(5) se modifică și se expune după cum urmează:</p> <p>”(5) Plățile din capitalul de stimulare se asimilează dividendelor și se achită o dată pe an.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Pomind de la faptul că capitalul de stimulare stabilit prin lege este orientat spre stimularea personalului angajat la unele activități mai eficiente, participări mai activ , inițiative creative în favoarea societății cu răspundere limitată și luând în calcul că SRL mai achită și dividende anuale și dividende intermediare,</p>	<u>Se susține.</u>

		<p>care sunt calculate și achitate din profitul net al întreprinderii, consider rațional limitarea achitării plăților din capitalul de stimulare nu mai des decât o dată pe an.</p> <p>Această reglementare va contribui la facilitarea evidenței contabile și la onorarea obligației de achitare a primelor de asigurări sociale de stat și alte plăți obligatorii în modul și mărimile prevăzute de legislația în vigoare.</p>	
		<p><u>Radu MARIAN, deputat în Parlament</u> <u>(nr.41/03-182 din 13.10.2023)</u></p> <p>Proiectul de lege se completează cu un articol nou cu următoarele prevederi:</p> <p>„Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 316-321, art. 546) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2 noțiunea „utilizator al istoriilor de credit” după sintagma ”Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului” se completează cu cuvintele ”și Ministerul Muncii și Protecției Sociale”.</p> <p>2. Articolul 7 se completează cu alin. (3²) cu următorul conținut:</p> <p>(3²) Tipul, modul și condițiile de prezentare de către birourile istoriilor de credit a informațiilor solicitate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în temeiul art. 7 alin. (8) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, se stabilește de Guvern.”</p> <p>Argumentare:</p>	<p><u>Se sustine</u></p>

		<p>La data de 17.08.2023 a fost adoptată Legea nr.261/2023 pentru modificarea unor acte normative, prevederile căreia prezumă că: „pentru verificarea veridicității informațiilor furnizate de consumatorul casnic de energie, birourile istoriilor de credit sunt obligate să furnizeze în Sistemul informațional „Vulnerabilitate energetică”, gratuit, fără contract, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu legislația privind schimbul de date și interoperabilitatea, din sistemele informaționale pe care le dețin, informațiile privind creditele/împrumuturile acordate de către sursele de formare a istoriilor de credit.”</p> <p>În conformitate cu art. 14 din Legea nr.139/2007 posibilitatea de a furniza informații confidențiale este stabilită doar „autorităților de supraveghere, auditorilor interni ai asociației centrale, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești și organelor de control de stat”, iar art. 20 din Legea nr.122/2008 interzice persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriei de credit să „divulge în orice mod informații confidențiale referitoare la clientul organizației de creditare nebanară, informații care constituie secret comercial sau secret bancar al biroului istoriilor de credit, al sursei de formare a istoriei de credit, al subiectului istoriei de credit sau al utilizatorului istoriei de credit”.</p> <p>Astfel în vederea corelării aplicării prevederilor Legii nr.261/2023 cu prevederile Legii speciale nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit, este necesar de a fi</p>	
--	--	--	--

		introduse modificările propuse în amendament în legea specială, care reglementează activitatea birourilor de credit, astfel încât birourile istoriilor de credit să ofere informațiile necesare care vor permite o stabilire mai exactă a gradului de vulnerabilitate energetică a populației și vor asigura echitatea socială.	
--	--	---	--

Valentina MANIC
Vicepreședinta Comisiei

